

TEATR \ „Bezimiennie dzieło” w Teatrze Narodowym

W świecie odwróconych pojęć

Dyrektorzy teatrów coraz częściej sięgają po dzieła niejednoznaczne. Witkacy z jego zawiłą fatalistyczną historiozofią wydaje się idealny. Ale skoro tak, to dlaczego Jan Englert postanowił w „Bezimiennym dziele” postawić na scenie „dziki tłum” z pewnego przedmieścia?

Magdalena Piejko

Żeby postawić „ogarek” przysłowiemu „diabłu”, wystarczy wrzucić tam jakiś element z zestawu teatralnych poprawności. W tym wypadku, zdaje się, mieli to być siejący grozę kibole. I tak oto ciężar refleksji nad współczesną Polską, który od lat przyświeca Teatrowi Narodowemu, wydaje się uniesiony.

Tekst Stanisława Ignacego Witkiewicza jednak, bardzo gęsty i spójny w swoim szaleństwie, wydaje się odporny na wszelkie dodatki i sam w sobie zyskuje tu „nowe życie”. W „Bezimiennym dziele” Witkacy opisał chaos wprowadzo-

Kulisy władzy przedstawione w spektaklu przypominają opisy prawicowych publicystów w ich powieściach kryminalnych | fot. Jan Naj/GP

ny przez władzę odwołującą się tylko do siebie samej. Misją tej władzy jest modernizowanie ślepych mas. Autor zawarł tu smutną refleksję nad pseudodemokracją. Kulisy władzy przedstawione w spektaklu przypominają opisy prawicowych publicystów w ich modnych ostatnio powieściach kryminalnych.

Wielkim atutem tego klasycznie wystawionego dra-

matu są świetne role aktorów młodszego pokolenia. Grzegorz Małecki, znakomity w roli cynicznego Cyngi, rozczulający w roli Plazmonika Marcin Hycnar oraz delikatnie egzaltowane artystki Patrycja Soliman i Dominika Kluźniak.

Trudno nie zgodzić się z reżyserem, gdy mówi, że żyjemy w świecie Witkacego. Tak, żyjemy w świecie odwróconych

pojęć, nie chcemy, żeby rządzili nami cyniczni modernizatorzy i bezwzględni agenci. Do podobnych wniosków doszedł wstawiony do sztuki „dziki tłum” z przedmieścia. Ale jeśli reżyser miał na celu odniesienie się do zachowań obrońców krzyża, to się pomylił. Tłum ten zamiast kastetów, masek i ostrych butów miał zaledwie różańce i flagi.